

Miljöbedömningar

REGERINGSKANSLIET

Miljö- och energidepartementet

Innehåll

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	9
2	Författningsförslag.....	13
2.1	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	13
2.2	Förslag till miljöbedömningsförordning	37
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:627) om vissa åtgärder för utnyttjande av vattenkraft vid krig m.m.	52
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.....	53
2.5	Förslag till förordning om ändring i kontinentalsockelförordningen (1966:315)	55
2.6	Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)	58
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering.....	62
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar	63
2.9	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1978:164) om vissa rörledningar	65
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	67
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.....	70

2.12	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet	72
2.13	Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45).....	74
2.14	Förslag till förordning om ändring i mineralförordningen (1992:285).....	76
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon	80
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.....	82
2.17	Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)	86
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning	89
2.19	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.....	91
2.20	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:898) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	93
2.21	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.....	94
2.22	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:929) om gatuhållning och skyltning.....	97
2.23	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.....	98
2.24	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m....	101
2.25	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m.	103
2.26	Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)	105

2.27	Förslag till förordning om ändring i naturgasförordningen (2006:1043)	107
2.28	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet.....	110
2.29	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	113
2.30	Förslag till förordning om ändring i havsmiljöförordningen (2010:1341)	118
2.31	Förslag till förordning om ändring i plan- och byggförordningen (2011:338)	119
2.32	Förslag till förordning om ändring i avfallsförordningen (2011:927)	120
2.33	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer	121
2.34	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:546) med instruktion för Boverket	123
2.35	Förslag till förordning om ändring i vägförordningen (2012:707)	124
2.36	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:708) om byggande av järnväg	126
2.37	Förslag till förordning om ändring i elförordningen (2013:208)	128
2.38	Förslag till förordning om ändring i miljöprövningsförordningen (2013:251)	130
2.39	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:752) om tillståndsgivning i fråga om transeuropeiska energiinfrastrukturer	131
2.40	Förslag till förordning om ändring i havsplaneringsförordningen (2015:400)	132
3	Ärendet och dess beredning	133

4	EU-rättsliga och internationella krav	139
4.1	SMB-direktivet	139
4.2	Esbokonventionen.....	141
4.3	MKB-direktivet.....	142
4.4	Århuskonventionen.....	147
5	Svensk rätt.....	153
5.1	Miljöbalkens bestämmelser om miljökonsekvens- beskrivningar och miljöbedömningar.....	154
5.2	Tidigare ändringar av miljöbalkens bestämmelser på området	155
6	Ett nytt 6 kap. miljöbalken	157
7	Nya och ändrade ord och uttryck	163
7.1	Strategiska och praktiska miljöbedömningar.....	163
7.2	Undersökning i frågan om en miljöbedömning ska göras	167
7.3	Beteckning för underlaget som ska tas fram för verksamheter utan en betydande miljöpåverkan	167
7.4	Miljöpåverkan, miljöeffekter och miljökonsekvenser.....	169
8	Gemensamma bestämmelser i 6 kap. miljöbalken	173
8.1	En ny gemensam syftesbestämmelse.....	173
8.2	Samordning av miljöbedömningar och liknande arbete.....	176
8.3	Planer och planeringsunderlag.....	177
9	Strategiska miljöbedömningar	181
9.1	Tillämpningsområdet för planer och program i 6 kap. miljöbalken.....	181
9.2	Samråd inom ramen för undersökningen.....	185

9.3	Beslut inom ramen för undersökningen.....	189
9.4	En strategisk miljöbedömning	191
9.5	Avgränsningssamråd inom ramen för den strategiska miljöbedömningen	192
9.6	Miljökonsekvensbeskrivningen inom ramen för den strategiska miljöbedömningen	193
9.7	Gränsöverskridande samråd inom ramen för den strategiska miljöbedömningen	195
9.8	Information om och yttranden över beslutsunderlag.....	196
9.9	Planer och program som läggs till grund för reglering	197
9.10	Information om antagande av en plan eller ett program	198
9.11	Övervakning	199
10	Praktiska miljöbedömningar	201
10.1	Tillämpningsområde	201
10.2	Utökat tillämpningsområde och följdändringar	207
10.3	Tillståndsplikt för vissa miljöfarliga verksamheter	210
10.4	Undersökning i frågan om en praktisk miljöbedömning ska göras	212
10.5	Samråd och beslut inom ramen för undersökningen.....	214
10.6	Beslutsunderlag när miljöpåverkan inte är betydande	218
10.7	En praktisk miljöbedömning.....	222
10.8	Avgränsningssamråd inom ramen för en praktisk miljöbedömning	224
10.9	Gränsöverskridande samråd inom ramen för den praktiska miljöbedömningen.....	228
10.10	Miljökonsekvensbeskrivningen inom ramen för den praktiska miljöbedömningen.....	229

10.11	Kontrollen av miljökonsekvensbeskrivningens kvalitet inom ramen för den praktiska miljöbedömningen.....	237
10.12	Allmänhetens deltagande inom ramen för den praktiska miljöbedömningen.....	240
10.13	Slutlig identifiering, beskrivning och samlad bedömning..	243
10.14	Information om avgörandet i tillståndsfrågan.....	244
11	Ändringar i vissa sektorslagar	247
11.1	Väglagen (1971:948), lagen (1995:1649) om byggande av järnväg och ellagen (1997:857).....	247
11.2	Plan- och bygglagen (2010:900)	251
11.3	Minerallagen (1991:45)	252
12	Övriga frågor	257
12.1	Miljöorganisationers tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor	257
12.2	Allmänhetens deltagande när en renhållningsordning ändras	265
12.3	Kommunikationsskyldigheten enligt 19 kap. miljöbalken.....	267
12.4	Några lagtekniska ändringar i övrigt	267
12.5	Gemensam handläggning av vissa ärenden vid länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer	268
13	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	271
14	Konsekvenser	275
14.1	Förslagen i korthet, syfte och alternativ	275
14.2	Berörda myndigheter, kommuner, företag och andra enskilda.....	279
14.3	Konsekvenser för miljömålen och berörda aktörer.....	281

15	Författningskommentar	295
15.1	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	295
15.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:627) om vissa åtgärder för utnyttjande av vattenkraft vid krig m.m.	335
15.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.....	336
15.4	Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)	336
15.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:439) om kommunal energiplanering.....	338
15.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar	339
15.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	339
15.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.....	340
15.9	Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)	341
15.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.....	342
15.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg	343
15.12	Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)	345
15.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning	347
15.14	Förslaget till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403) ...	348
15.15	Förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	349

- Bilaga 1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (kodifiering) 353
- Bilaga 2 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt 375

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria föreslås bl.a. ett nytt 6 kap. miljöbalken, en ny miljöbedömningsförordning och följdändringar i sektorslagstiftning. Det övergripande syftet med förslaget är att *dels* genomföra de senaste ändringarna i det s.k. MKB-direktivet och i övrigt tillgodose de krav som följer av Sveriges EU-rättsliga och internationella åtaganden, *dels* effektivisera miljöbalkens bestämmelser om miljöbedömningar för såväl planer och program som verksamheter och åtgärder. Därigenom ges förutsättningar för att öka den samlade miljöskyddseffekten och samtidigt minska tidsåtgången och den administrativa bördan vid miljöprövningen.

En tydligare och mer strukturerad lagstiftning

Det nya 6 kap. miljöbalken föreslås få en ny struktur och vissa nya ord och uttryck introduceras. En påtaglig sådan ändring är att ordet miljöbedömning används för att beskriva de processer som regleras i 6 kap. Uttrycket strategisk miljöbedömning används för den process som avser planer och program och uttrycket praktisk miljöbedömning används för den process som avser verksamheter och åtgärder.

När det gäller miljöbedömning av planer och program innehåller det nya 6 kap. framför allt förtydliganden av vad som redan gäller. De ändringar som görs i förhållande till planer och program syftar till att öka myndigheters och kommuners tillämpning av bestämmelserna om miljöbedömningar samt till att öka transparensen i bedömningarna om en sådan ska göras eller inte göras.

Det s.k. ändringsdirektivet genomförs

När det gäller verksamheter och åtgärder innehåller promemorian ett förslag på hur de senaste ändringarna i MKB-direktivet ska genomföras i svensk rätt. För att tillgodose de nya kraven föreslås en bestämmelse som tydliggör de nuvarande kraven på innehåll i ett samrådsunderlag. Vidare föreslås bestämmelser som tydliggör de urvalskriterier som länsstyrelsen ska tillämpa i fråga om en miljöbedömning ska göras eller inte. En tidsfrist för när länsstyrelsen ska fatta beslut om huruvida en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra betydande miljöpåverkan föreslås. Därtill föreslås bestämmelser med nya och förtydligade krav på vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla samt ett kompetenskrav för de personer som tar fram en sådan beskrivning. Slutligen föreslås krav som innebär att prövningsmyndigheten ska kungöra miljökonsekvensbeskrivningen på en lämplig webbplats och att allmänheten ska få skäligen tid och minst 30 dagar att yttra sig över beskrivningen.

Skilda kravnivåer tydliggörs

Bestämmelserna om en praktisk miljöbedömning av verksamheter och åtgärder ska enligt förslaget tillämpas endast på sådana verksamheter och åtgärder som *kan antas* medföra en betydande miljöpåverkan. I fråga om verksamheter och åtgärder som *inte kan antas* medföra en betydande miljöpåverkan ska verksamhetsutövaren i stället ta fram ett förenklat underlag. Ändringen syftar till att tydliggöra den skillnad i kravnivå som finns i nuvarande regelverk. Den bärande tanken är att en praktisk miljöbedömning ska krävas i den utsträckning det är miljömässigt motiverat, dvs. för verksamheter och åtgärder som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kraven på innehåll i en miljökonsekvensbeskrivning och i ett förenklat underlag tydliggörs.

Miljöorganisationers rätt att överklaga förtydligas

I promemorian föreslås att 16 kap. 13 § miljöbalken om miljöorganisationers rätt att överklaga ändras på så sätt att miljöorganisationer ges en uttrycklig rätt att överklaga fler beslutstyper. Utök-

ningen avser tillsynsbeslut och beslut som innebär ett försämrat områdesskydd. Vidare tas kriteriet om att en miljöorganisation – för att ha rätt att överklaga – ska ha bedrivit verksamhet i Sverige i minst tre år bort. Rätt att överklaga ges i stället en ideell organisation som har till huvudsakligt ändamål att ta tillvara miljöskyddsintressen, har verkat för sådana intressen under minst två år och har minst 100 medlemmar i Sverige eller på annat sätt visar att den har allmänhetens stöd.

Övriga förslag och ikraftträdande

Promemorian innehåller även förslag om att en miljöprövningsdelegation ska kunna besluta om gemensam handläggning av vissa ärenden, t.ex. ska en miljöprövningsdelegation kunna handlägga ett ärende om tillstånd till miljöfarlig verksamhet gemensamt med ett ärende om dispens enligt artskyddsförordningen om ärendena har samband med varandra och har samma sökande.

Slutligen innehåller promemorian förslag om att bestämmelserna om samråd i 6 kap. miljöbalken ska göras tillämpliga i ärenden om bearbetningskoncession enligt minerallagen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.